

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van Burgemeester en Wethouders van Rotterdam
t.a.v. Wethouder B. Kurvers
Postbus 70012
3000KP Rotterdam

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

drs. Jacqueline von Santen

T (033)4217236
F (033)4217799
j.von.santen@cultureelerfgoed.nl

Datum 8 januari 2021
Betreft Masterplan Parkhaven

Onze referentie
188902

Geacht college,

In januari 2020 is de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) in kennis gesteld van het plan Parkhaven. Het plan is ingediend als 'ongevraagd voorstel', voor een strook met bestemming groen en archeologie. Op de kaart met potentiële woningbouwlocaties voor de gemeente Rotterdam komt deze strook van de Parkhavenkade, waar meerdere rijksmonumenten in het geding zijn, niet voor. Hoewel de Parkhaven niet binnen de gebieden viel die de gemeente heeft aangewezen voor ongevroegde voorstellen is het plan toch in behandeling genomen. Een aantal rijksmonumenten is in het geding. De Euromast is bij zijn vijftigjarig jubileum in 2010 met instemming van de gemeente aangewezen als rijksmonument omdat het een essentieel toonbeeld van de wederopbouwperiode is. Sinds de bouw geldt de uitkijktoren als icoon van de stad Rotterdam. Naast de Euromast zijn ook het Maastunnelcomplex, het Park en het Parksluizencomplex aangewezen als rijksmonument. Het ingediende plan met grootschalige woningbouw heeft negatieve effecten op dit cultureel erfgoed.

In uw brief van 26 november 2020 (BS20/01579 - 20bb017500) schreef u mij graag het advies van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed te ontvangen zodra het Masterplan Parkhaven door initiatiefnemer bij de gemeente zou worden ingediend. Met deze brief voldoe ik aan uw verzoek.

In mijn brief van 10 december 2020 (referentienummer 177058) heb ik reeds een kritische reflectie gegeven op het gevolgde proces. De inhoud van die brief zal ik hier niet herhalen, maar kunt u wel beschouwen als onderdeel van dit advies. Als bijlage bij deze brief was een kritisch concept-advies gevoegd op een eerdere versie van het masterplan.

Het voorliggende (aangepaste) masterplan brengt mij niet tot een ander oordeel. Er is een poging gedaan om de visuele impact van de te realiseren bebouwing te verminderen, maar er is wel vastgehouden aan dezelfde grootschalige ontwikkeling.

Mijn opvatting hierover wijzigt niet. Vanuit cultuurhistorisch oogpunt kunnen wij op deze plek een dergelijke ingrijpende ontwikkeling niet ondersteunen. Ik adviseer u om van dit plan af te zien.

Afweging

De ontstaansgeschiedenis van de Euromast is verbonden met Het Park, waar in 1960 de manifestatie Floriade werd gehouden. Architect Hugh Maaskant ontwierp een spectaculaire uitkijktoren, als solitair oprijzend vanuit het groen, met in de dynamische vormgeving verwijzingen naar de voor de stad zo belangrijke scheepvaart. Uit de naam *Euromast* spreekt de internationale ambitie. De locatie van de uitkijktoren aan de Parkhaven is gekozen vanwege de ligging direct aan de rivier, met zicht op de haven, het verkeersplein en de in- en uitrit van de Maastunnel. Bovendien was een brugverbinding mogelijk met de Floriade-tentoonstelling in Het Park. De locatie biedt niet alleen een afwisselend uitzicht over stad en havens maar zorgt er ook voor dat de Euromast een markant element vormt in het silhouet van de stad. De strook rondom de Euromast is als groenstrook essentieel voor de betekenis en de beleving van de Euromast. De Euromast is als toonbeeld uit de wederopbouwperiode aangewezen als rijksmonument o.a. vanwege:

- de historische betekenis als uiting van optimisme, groeiende welvaart en vrije tijd als onderdeel van de opbouw van het land
- de bouwtechniek en hoogwaardige esthetische kwaliteiten
- de betekenis van de uitkijktoren als oriëntatiepunt in het stadssilhouet
- de markante vrije ligging langs de Maasoever
- de nog gave relatie met de omgeving, waaronder het verkeersplein en de Parksluizen

Het plan reduceert de zeggingskracht/betekenis van de Euromast als mast oprijzend uit het groen tot een mast oprijzend tussen een reeks stedelijke hoogbouwvolumes. De Euromast is niet langer een solitair. Het open karakter van het gebied neemt sterk af. Dit heeft het een negatieve invloed op de monumentale waarde en daarmee de beleving van het Maastunnelcomplex, het Park en het Parksluizencomplex, de rijksmonumenten in de onmiddellijke nabijheid. Het gaat bij rijksmonumenten om een nationaal belang. Met het voorgenomen bouwplan van woongebouwen in de groenstrook rondom de Euromast gaan de bovengenoemde waarden: de markante vrije ligging en de nog gave relatie met de groene omgeving verloren.

Ik ga ervan uit dat u dit advies zult betrekken bij de afwegingen die het college en de raad maken bij de beoordeling van het voorliggende plan.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Leonard de Wit
Hoofd Regio Noord-West